

Towarzystwa wychowania ubogich dziewcząt w Wielkiem Księstwie Poznańskiem.

I Cel i Zakład Towarzystwa.

§1. Wychowanie moralne, przemysłowe i w miarę potrzeby naukowe dziewcząt ubogich, jest celem zawieszającego się Towarzystwa.

§2. Towarzystwo będzie miało na względzie, aby dziewczęta jego pomocą kształcone, wychodzący w miarę zdolności, na guwernantki i kucharki nie mogą być równie wychowane — ale dobre niarki wernantki, ochmistrynie, praktyczne gospodynie, oraz porządne i uzdatnione służebne.

§3. Tuzież, aby własną pracą zarobione i oszczędzone pieniądze dla dziewcząt wychodzących z opieki Towarzystwa, stanowiły dla nich fundusz materialny do zawodu, jakiby sobie obraty.

§4. Fundusze Towarzystwa, pochodzą z dobrowolnych składek i ofiar. Towarzystwo uważać się będzie za istniejące, skoro summa rocznych składek wynosić będzie 2000. Talarów.

§5. Członkami rzeczywistymi Towarzystwa są same Damy obowiązujące się do pewnej rocznej składek na lat pięć. Mężczyźni przychodzący ofiarami w pomoc, uważani będą jako Członkowie Honorowi.

II. O Dyrekcji.

§6. Członkowie rzeczywisci obierają na walnym zebraniu Dyrekcję z siedmiu osób złożoną, przybierając sobie do pomocy z mężczyzn, przewodniczącego obradom, Sekretarza i Podskarbiego z prawem głosowania.

§7. Dyrekcya Dam i Przewodniczący zmieniają się co roku, Sekretarz i Podskarbi obierają się na lat trzy. — Członkowie występujący z Dyrekcji, mogą być na nowo obrani.

§8. Pięciu Członków licząc w to Przewodniczącego i Sekretarza, stanowią komplet.

- §9. Dyrekcya zgromadza się raz co miesiąc a i częściej w razie potrzeby i na wezwanie przewodniczącego.
- §10. Dyrekcya zaprowadza Komitety powiatowe.
- §11. Dyrekcya ogłasza co roku przez pisma publiczne sprawozdanie z swoich czynności, tudzież bilans dochodów i wydatków.

III. O walnym Zebraniu.

- §12. Wszystkie osoby składające stanowią walne zebranie, które się zbiera co roku na S. Jan w Poznaniu.
- §13. Przewodniczący w Dyrekcji, zagaja i przyrządza zebranie, a Sekretarz pióro prowadzi.
- §14. Każdy członek ma prawo robić wnioski dążące do ulepszenia instytucji. Projekta do zmiany Statutów muszą być oddane do Dyrekcji na cztery tygodnie przed walnym zebraniem, ażeby Dyrekcya mogła mu zdać nad niemi swoje opinie.

IV. o Komitetach powiatowych.

- §15. Komitety powiatowe złożone w każdym Powiecie z trzech lub w miarę potrzeby więcej Dam oraz ich zastępczyni, mają obowiązek zbierania składek w Powiecie i prawo przedstawiania do Dyrekcji dziennych spraw z dobrego prowadzenia i chęci kosztatczenia się.
- §16. Dyrekcya zaprasza w każdym powiecie tylko jedną Damę do zarządzenia komitetem, a ta połączy się z innymi w liczbie paragrafem poprzednim przepisanej i zawiąże pierwszy Komitet.
- §17. Komitet ten zmieniać się może corocznie, byleby Dyrekcya o zastęcy zmianie co do Osób zawiadomiona była.
- §18. Komitet starać się będzie aby w Powiecie przynajmniej jeden Dom Ochrony założony został i obrzyli środki dla podniesienia moralności zaniedbanych dziennych spraw po wsiach i miasteczkach.
- §19. Składki zbierają będzie dwa razy do roku na S. Jan i na Boże Narodzenie i odsyłać takowe do Podskarbię Dyrekcji za kwitem tegoż.

N. Szczegółowe przepisy.

- §20. Dziewczę, przedstawione Dyrekcji do pomocy, zaopatrzone być winno w metrykę, zaświadczenie ubóstwa, atest moralności i świadectwo Szkoły Elementarnej do której uczęszczało.
- §21. Polecone dziewczę, liczyć musi najmniej lat 10, a najwięcej lat 14, posiadać ma naukę elementarną, czytania, pisania i rachowania.
- §22. Z polecanych, Dyrekcya najpatriotyczniej i czujacze chce i powodanie do wyższego kształcenia się odda do szkół wyższych żeńskich, aby się tam sposobiły na guwernantki. Mniej zdadne do naukowego zawodu, kształcić będzie na dobre gospodynie, do szycia, do krawiectwa, do strojów, do prania, gotowania i t. d.
- §23. czy dln Dziewczęta zostawiać będą pod ciągłym dozorem Ochmistrzyni, czy tam kosztami Towarzystwa utrzymywanej, a pod kolejnym dozorem Dam do tego wyznaczonych. Mieć będą wolne pomieszkanie, stoł, opał, światło, pranie i nauki w wolnych godzinach.
- §24. Zarobek za roboty które się w Instytucie odbywać będą, po odstrąceniu kosztów starzonych materiałów, jest własnością pracujących i do Kasy Oszczędności istniejącej w Poznaniu ma być oddawany. Gdy uczennica wychodzi z opieki Towarzystwa i zawód dla siebie obiera, ma prawo odebrania przez Dyrekcya, oszczędzonej kwoty i użycia jej wedle skazówek Dyrekcji, na pożytek własny.
- §25. Po ukończeniu wychowania, postara się Dyrekcya o przyzwolite pomieszczenie każdego z dziewcząt pod jej sterem kształconych.